

Psalm 4:7

“Velen zeggen: ‘Wie zal ons het goede doen zien?’

Verhef Gij over ons het licht van Uw Aanschijn o HEERE!”

1 Wanneer 2 wat 3 waarom bidt David

Gemeente,

Dat zal in veel gezinnen toch wel eens voorkomen. Dat je aan tafel zit er staat heerlijk eten aan tafel. En nou denk ik even aan jou, een jaar of 4. Maar je broer heeft zojuist wat uitgehaald en dat is bij je vader goed verkeerd gevallen. En die is behoorlijk kwaad geweest. En nou zitten jullie aan tafel en het eten is lekker, maar niemand zegt iets, je vader kijkt nog steeds kwaad..... en er is eigenlijk helemaal niks aan. En je denkt: was het maar gauw voorbij, en konden we van tafel af. En je denkt: was het maar gisteren: toen zat je ook aan tafel en toen had je goed je best gedaan en je mocht bij papa op schoot zitten onder het Bijbel lezen. Nu is het niet fijn aan tafel maar toen wel. Was het maar weer zo.

Dat is wat David bidt in onze tekst. Waar hij naar verlangt. Maar dan van zijn hemelse Vader. Dat die goed voor hem zal zijn en vriendelijk naar hem zal kijken. O HEERE! Verhef over ons het licht van Uw Aangezicht. Dat verlangt David. Een kind, kind van God, erlangt daarnaar. Wie geen kind is, kan het niet veel schelen: als mijn bord maar vol is me gaven, och wat zou het dan? Maar een kind van God heeft graag de gunst van God. Dat wordt ons op biddag voorgehouden om dat allereerst te bidden. Laat over mij Uw Aanschijn lichten. Dat U laat merken dat U mijn Vader bent in gunst, in liefde, in vriendelijkheid.

1 Wanneer

David bidt dit in Psalm 4. We kunnen zien in de Bijbel dat Psalm 4 een eenheid vormt met Psalm 3. Psalm 3 is een morgenlied, Psalm 4 een avondlied. In Psalm 4 vertrouwt David erop dat hij een goede nachtrust zal ontvangen in vers 9. Psalm 3 dankt voor een goede nachtrust in vers 6. Daarom gaan we ervan uit dat wat voor Psalm 3 geldt, ook voor Psalm 4 geldt: gedicht toen David vluchtte voor het aangezicht van zijn zoon Absalom. Eén van de meest donkere tijden uit Davids leven. David is koning geworden, na lange achtervolging door Saul. Maar met zijn gezin heeft hij wat te stellen gehad. Eén van zijn zoons Amnon, heeft zijn halfzuster Thamar verkracht. En haar volle broer Absalom is daar zo kwaad over dat die Amnon vermoord. En dan zelf maar wegvlucht van zijn vader. Maar David wil Absalom vergeven en heeft hem vergeven. En dan komt Absalom weer terug naar David, naar Jeruzalem. Met dodelijke plannen. Absalom wil een staatsgreep plegen tegen zijn vader. En Absalom probeert zoveel mogelijk mensen op zijn hand te krijgen. Beloofd iedereen dat als hij koning is dat het dan veel beter zal gaan. En van lieverlee is het volk op de hand van Absalom. Er gist een volksopstand.

En ook Davids raadsman Achitofel kiest partij voor David. En dan is het wel duidelijk: David is in Jeruzalem niet veilig meer. En David vlucht. Met enkele getrouwen in alle haast Jeruzalem uit. Aan de oostkant. Op blote voeten, huilend en kermend. De beek Kidron over. De olijvenhof in en door, weg, weg uit Jeruzalem, voor zijn eigen zoon Absalom. Er is haast bij. Want Absalom zal zo Jeruzalem bezetten en dan de achtervolging inzetten. En de avond valt in. En wat zal David doen? Haasten, verder lopen, maar hij en zijn getrouwen moeten ook ergens wat slaap zien te pakken. Wat moet hij doen?

In elk geval: bidden! 'Als ik roep verhoor mij o God mijner gerechtigheid. In benauwdheid hebt Gij mij ruimte gemaakt. Wees mij genadig en hoor mijn gebed.' (vs 2) Maar David: heb je niks anders te doen? Ben je niet veel te moe en geschokt, moet je niet koortsachtig nadenken hoe nu verder... Nee, eerst bidden. Het gebed is de grendel van de avond. Zoals je elke avond de deur dichtdoet van je huis, vergrendelt, zo vergrendel je elke avond je hart met gebed. Zodat er niets in kan komen om te stelen. Gedachten van bitterheid, van opstand, van jaloezie, van moedeloosheid, van verkeerde ideeën. Sluit ze buiten. Elke avond je hart vergrendelen. En je oefenen in vertrouwen, in schuldbelijdenis, in waakzaamheid. Als Jezus vannacht komt, hoe vind Hij mij dan? Zullen we het doen? Jij, u en ik? Het gebed is de grendel van de avond. Als je wist hoe de duivel ligt te loeren om in te breken of weg te roven, je zou bidden, elke avond.

En zullen we dan 's morgens met het gebed beginnen? Het gebed is de sleutel van de morgen. Psalm 3. Om te danken voor de nachtrust. Voor de slaap. Voor bewaring van je hart voor boze invallen. En om je hart te openen voor de invloeden van de HEERE. Invloeden van vertrouwen, van volgzzaamheid, verwachting, afhankelijkheid, kracht, wijsheid, zachtmoedigheid. Ontgrendel toch je hart elke morgen. Want zonder de invloeden van God leef je leeg, en laat je alle gelegenheden voorbijgaan, heb je geen moed, geen hoop, geen kracht, geen wijsheid, geen afhankelijkheid, geen verwachting, leef je alsof er geen God is. Als je zou weten hoeveel de HEERE geven wil, je zou elke morgen je hart ontgrendelen voor de HEERE. Zullen we dat doen? Jij, jij, u, ik?

Eén biddag per jaar wil ons oefenen om dagelijks te bidden. Want met één biddag in het jaar is het natuurlijk niet gedaan. Maar om vanuit de ene biddag, dagelijks elke dag met gebed te beginnen en met gebed te eindigen.

Ondertussen is de situatie dus wel erg kritiek voor David en zijn volgelingen. Dat is ook te merken uit wat hij om zich heen hoort. Velen zeggen: "Wie zal ons het goede doen zien." Het is niet moeilijk te raden wat zij met 'het goede' bedoelen. De verlossing van Absalom en de redding van hun leven. Dat ze ontkomen aan Absalom en het leven zullen behouden. Dat ligt in sommige situaties erg voor de hand, waar je om wilt en zult bidden. Net naar gelang het gevaar is of wat je streven is. Zo kun je niet lang na hoeven te denken waar je voor de komende tijd om bidden wil. Dat kan duidelijk zijn uit de omstandigheden: dat je beter wordt, dat je nog tijd van leven wordt gegeven als je ziek bent. Dat je verkering krijgt, als je alleen bent en je verlangt naar iemand. Dat je de kinderzegen mag krijgen, als je getrouwd bent en al zolang hoopt op een zwangerschap. Dat je huwelijk in tact blijft, als het erom spant en zo slecht gaat. Dat je slagen mag of over zal gaan, als je er net zo best voorstaat, maar graag verder wil. Dat je werk krijgt, als je zonder zit en een gezin moet onderhouden. En net wat je situatie is kun je zo nog wat opnoemen.

Wie zal het ons doen zien, doen meemaken? Die vraag kan bedoeld zijn om zoekend om zich te heen te kijken: bij wie kunnen we hulp vragen. En dat mag, dat moet zelfs, dat is onze verantwoordelijkheid, dat we hulp zoeken bij mensen of instanties die daarvoor zijn. Maar het kan ook zijn en dat is hier waarschijnlijker dat die mensen rond David het bedoelen als een retorische vraag. Waarop ze het antwoord wel in kunnen vullen. Wie zal ons het goede doen zien? Niemand meer. Niemand kan op tegen Absalom en de volksmassa. Zover kan het komen, eerst dacht je nog dat die of die zou kunnen helpen, maar als het dan slecht en slechter blijft gaan, dan heb je alles en iedereen wel gehad: dan is er niemand meer die ervoor zorgen kan. Het kan niet meer.

2 Wat

Dat zeggen dus de mensen om David heen. Maar David bidt: "Verhef Gij over ons het licht van Uw Aangezicht, o HEERE". Dat is 'het beste.' Zijn medestanders kijken om zich heen: wie..... Of ze zijn gestopt met rondkijken, er is toch niemand. David bidt: O HEERE! En zijn medestanders bidden om het goede: verlossing van Absalom, hun lijfsbehoud. David bidt om het beste: verheffing van het licht van Gods Aangezicht. Dan zijn wij wat bij het dat voorbeeld aan het begin van de preek, weet je nog? Dat je vader blij is en vriendelijk voor je is. Daar verlangt David naar: naar het licht van Gods Aangezicht.

Dat zit zo. Iemands gezicht kan boekdelen spreken. Hoe je je voelt, dat is vaak af te lezen van je gezicht. Iemands gezicht kan zo somber, zo kwaad staan, zo donker. En als je iemand wat langer kent dan zie je dat al

gauw. Dat je man een slechte dag gehad heeft op zijn werk, of dat je zoon een nare dag op school had. Maar dan zie je het ook als iemand blij is, opgewekt, want dan straalt zijn gezicht. Als je dochter net verkering heeft gekregen, als je vriendin heeft gebeld en alles voor de trouwdag rondgekregen heeft. Dat is het licht van het aangezicht. Dat God vriendelijk naar je kijkt. Dat zegt iets over Zijn hart. Zijn wezen. Dat Zijn hart vol gunst en liefde is naar je toe. We horen het in de Psalmen:
31:17 laat Uw Aangezicht over Uw knecht lichten.
67:2 Hij doe Zijn aangezicht over onslichten.
80:20 laat Uw Aanschijn lichten
119:135 doe Uw Aangezicht lichten over Uw knecht.

En dan ook nog: verhef over ons het licht van Uw Aangezicht. Verheffen. Ook daar kun je veel uit aflezen: Iemand kan met zijn gezicht naar de grond lopen, somber boos. Iemand kan zelfs zijn gezicht omdraaien, voor je verbergen, dat zegt genoeg. Daar spreekt uit weer heel veel uit. Dat wordt ook van God gezegd. Als Hij Zijn Aangezicht verbergt, nou dan wend Hij Zich af in toorn, in gegriefdheid, dan wil Hij je niet horen en je gebed niet aannemen, geen contact hebben Maar daartegenover staat dan dus: het verheffen van het aangezicht. Als je vriendin straalt van verliefdheid en haar gezicht verheft en naar je kijkt.... Dan wil ze het ook laten merken. Daarom kijkt ze je aan. Als God Zijn Aangezicht straalt, licht en Hij verheft het over je. Hij kijkt je aan. Hij wil het dus ook laten merken. Zijn liefde, Zijn gunst, dan zingt een Psalm 16 Uw Aangezicht in gunst tot mij gewend schenkt mij in 't kort verzadiging van vreugde. Dat verlangt David. Dat is het goede, het beste.

Kijk, gemeente, het kind van God zijn is een genadegave om Christus wil. Dat God een zondaar met al zijn schuld in Christus aanziet en de schuld vergeeft én aanneemt tot kind. Dat is genade om niet. Zo groot is Zijn genade dat vergeving van zonden alleen hem te weinig is om te geven, Hij geeft er het kinschap altijd bij. Om Christus wil. En dat ligt vast in Christus. Omdat de Vader zondaren aanziet in Christus. Zondaren die achter Christus zijn gaan staan, tot Hem gevluht zijn. Buiten Christus nergens rust vonden, overal opgejaagd bleven aangeklaagd, en alleen achter Christus schuilen konden. In Wie de Vader vergeeft en aanneemt. Zo mag je het weten: ik ben Zijn kind. Ook al merk je dat niet altijd zo gevoelig; een vader neemt zijn kind tenslotte ook niet elke dag op schoot. Dat kan ook een beproeving zijn om te leven op het Woord alleen. Maar, en dat is heel wezenlijk vanuit onze tekst, het kind verlangt er wel naar. Het kind wil wel graag ook merken dat Vader het liefheeft en bemint. En er kunnen situaties zijn dat je er dubbel naar verlangt: als je

aangevochten wordt, als je bestreden wordt, als je zo in donker zit, als je zoveel mee moet maken, als het zo tegenzit, o HEERE, laat toch merken dat U mij kent en liefhebt. Dat ik mag ontvangen in Uw huis, in mijn gebed, aan Uw tafel dat U Uw hart opent. Dat U naar mij kijkt vol gunst. Ik heb u liefgehad met eeuwige liefde, Ik heb Mijn Zoon voor u gegeven, Ik gaf Hem omdat Ik u liefheb, Ik gaf Mijn Geest om u te trekken en in te winnen. Mijn hart is vol van liefde voor u. Al Mijn liefde richt op u, o jou alleen. Alsof een grote emmer wordt leeggegoten in een klein kopje. Het past er niet in, het spoelt eroverheen. Dat! Dat verlangt David. Bidden wij dat?

Zo ging David eens Jeruzalem uit. Aan de oostkant, het Kidrondal door, de olijvenhof in, verdreven door Absalom. En David was het beeld van Hem Die komen zou, zijn grote Zoon. Eeuwen later trekt er weer Iemand aan de oostkant Jeruzalem uit. Verjaagd, verdreven door Zijn volksgenoten. Verrader door één van de Zijnen, over de beek Kidron. Door de olijvenhof die Gethsemané heet. Het is Davids grote Zoon, Jezus Christus in Zijn lijden. En voor Hem verbergt de Vader Zijn Aangezicht. Hij wordt ten dode toe beangst. Hij ziet de Godverlatenheid op Hem af komen. God verbergt Zijn Aangezicht voor Hem in toorn. Vanwege de last van onze zonden. En Hij bidt ook. Zijn avondgebed: Vader laat het voorbijgaan, maar niet Mijn wil, Uw wil geschiede. Ook al is dat onder Uw toornig Aangezicht verzengd worden.

Aan Hem is het te danken! Dat er bij God een lichtend Aangezicht is. Dat er stralen van gunst en liefde van Zijn Aangezicht komen, uit Zijn hart. Elke straal van Zijn gunst is verworven door Hem toen Hij bad: Uw wil geschiede. Wat is Gods gunst kostbaar! Verdiend door Hem, voor Wie de verberging van Gods Aangezicht bitterder was dan de dood. Dat maakt Zijn vriendelijk Aangezicht zo rijk. Dat geeft vreugde. Meer dan toen voor hen er overvloed was van koren en wijn. Van opbrengst en van het goede. Dat is erg: als je daaraan genoeg hebt. Aan het goede, en och, Gods Aangezicht, je kent het niet en merkt het niet. Eigenlijk laat het je onverschillig hoe het daarmee zit. Levend voor en van het goede alleen. Aan God voorbij leven. Aan de vraag van Zijn Aangezicht voorbij leven. Net zolang totdat je het gaat merken: Gods Aangezicht is toornig op me. Hij wend Zich af. Hij kan geen gemeenschap met mij hebben zo. Als je dat merkt als je aan het einde bent, dan is het te laat. Nooit over ingezeten nooit naar gevraagd en dan voor eeuwig onder Zijn toornig Aangezicht. Wat Jezus in Gethsemané meemaakt tot in eeuwigheid zelf moeten doormaken. Als het hier gebeurt dan is er nog hoop. Als je het gaat merken: God is vertoornt op me, God kan niet in gunst op mij neerzien. Ik ben onder Zijn toorn vanwege mijn zonden. Dan is er nog hoop. Roep

Hem aan. En in Christus doet Hij niet liever dan Zijn Aangezicht in gunst tonen. Indien gij die boos zijt weet Uw kinderen goede gaven te geven, hoeveel te meer zal de hemelse Vader de Heilige Geest geven degenen die Hem daarom bidden.

3 waarom?

Kijk, dat bidt David, daar is hij het bangste voor: Gods vriend'lijk Aangezicht kwijtraken. Dat kun je wel eens hebben bij je moeder. Als je om snoep vraagt en blijft vragen. Mag ik nog een snoepje? En je blijft zeuren. En dan zegt moeder: nou vooruit neem er maar nog één, voor mijn part eet je heel de trommel leeg. Nou, dan is het ook niet fijn meer. Bent u daar ook beducht voor? Dat je zo om iets vraagt aan de HEERE, van de goede waar we het over hadden, dat de HEERE eindelijk zegt, nou vooruit, hier heb je het, je ziet maar verder. O HEERE, nee dat niet, dat niet.

De Dordtse Leerregels zeggen ergens: dat de aanschouwing van Gods aangezicht zoeter is dan het leven, en de verberging ervan bitterder dan de dood. De verberging van Zijn Aangezicht. Dat God je niet wil zien en horen. En dat volhoud en doorzet. Als bestraffing of als beproeving. Nee, dan hoeft je niet te denken: ik ben Zijn kind niet meer. Echt niet. Als vader kwaad is, wil hij toch ook niet op het gemeentehuis te laten schrappen als gezinslid? Daar doe je Hem verdriet mee door dat te denken. Maar het kan wel opkomen in je of als aanvechting, maar het is zo erg als Vader je niet wil zien. Bitterder dan de dood. O HEERE, laat Uw Aanshijn lichten. Daar hoor je ook heel wat Psalm dichters over:
13:2 Hoelang zult Gij Uw Aangezicht steeds verbergen?
27:9 Verberg Uw Aangezicht voor mij, keer Uw knecht niet af in toorn.
30:8 toen Gij Uw Aangezicht verbergdet werd ik verschrikt.

Verhef over ons het licht van Uw Aanshijn o HEERE. En dat zegt David dan ook tegen zijn medestanders. In vers 3 spreekt hij die aan: dat zij toch niet de leugen moeten beminnen de ijdelheid zoeken. Want als je in het nauw zit, dan kan het zo voor de hand liggen om zelf een oplossing te bedenken. Zoals Abisai deed. Toen Simei kwam en die vloekte David. Nou dan spring je uit je vel. En Abisai die zal Simei doodslaan. Maar David zegt: niet doen! Geen leugen en ijdelheid zoeken. Geen eigen oplossingen zoeken. Dat ligt zo voor de hand, als je het anders niet haalt, dan maar spieken, als je anders ziek blijft, dan maar iets occults, als je anders geen werk vind, dan maar wat minder principieel zijn, als je anders alleen moet blijven, dan maar iemand die de Heere niet dient. Nood breekt wet. Maar daar is David juist zo bang voor: dan verspeel je Gods

vriendelijk Aangezicht. Dan verlies je Zijn gunst. En dat is het ergste. O HEERE, bewaar me voor eigen wegen die Uw gunst verspelen zouden. Oplossingen waarover U Uw Aangezicht verbergen zult. Laat Uw Aangezicht lichten wil juist ook zeggen: HEERE, doorlicht mij zo, dat elke schadelijke weg erdoor aan het licht komt dat mijn hang naar eigen wegen en vertrouwen op mezelf nog dieper ontdekt word. Dat ik zuiverder, oprechter voor U worden mag. Afhankelijkheid mag voelen en vertrouwen op U mag oefenen. Dat geldt ook in voorspoed. Dan kan ik het zo druk krijgen dat de rust voor de dingen van de HEERE ontbreken gaat, dat ik van Hem afdwaal en de eeuwige dingen vergeet. Dan zal de HEERE ook Zijn Aangezicht verbergen. HEERE, bewaar me ook daarvoor.

Gemeente, is dat ons gebed? Uw Aangezicht HEERE, laat het lichten, verhef het. En of dan het goede komt en gebeurt of niet, als Uw Aangezicht maar licht. Of dan Absalom me verjagen blijft en gevangen neemt of doden zal, of dat hij verslagen wordt. Of ik dan beter wordt of niet, of ik dan slaag of niet, of ik dan werk krijg of niet, of ons huwelijk dan blijft of niet, of ik verkering krijg of niet. Heere, ik heb zo graag van wel, maar als Uw Aangezicht maar licht naar mij toe. Liever al dat goede niet maar wel Uw Aangezicht in gunst tot mij gewend dan dat goede wel, maar zonder Uw vriend'lijk Aangezicht.

Dan zal ik vers 9 tesamen nederliggen en slapen. Komt dat goede nou of niet? Dat weet ik niet, daar heb ik geen belofte voor. Maar wel mag ik weten: Hij zal Zijn gunst doen merken en mij nabij zijn. En zo en daarom zal ik neerliggen en slapen: nee, niet thuis in Jeruzalem, maar ergens buiten de stad, achtervolgd, en toch: slapen. Want Gij zult Uw Aangezicht doen lichten. Dan kan slaap een geschenk zijn. Een zegen. Zo aan de avond van de dag de nacht ingaan. En als ik wakker mag worden mag ik de morgenpsalm zingen: ik lag en sliep gerust van 's HEEREN trouw bewust. Elke avond, elke morgen. Tot de laatste avond toe. De avond van mijn leven, voor de nacht van mijn sterven. O HEERE, laat Uw Aanshijn lichten. En ik zal neerliggen en slapen, ontslapen in de nacht van de dood. En eens op de nieuwe morgen, ontwaakt Uw lof ontvouwen. Al het goede zien. En verzadigd met Zijn Aangezicht. En de oceaan van liefde mogen ontvangen en opvangen in de schaal van mijn leven. Voor eeuwig. Op deze biddag volgt een eeuwige dankdag.

Amen